

Zemljiška knjiga — najvažnejši zapisniki.

V koledarju »Slov. gospodarja« bremo letos članek, ki je bil že zdavnaj potreben našemu ljudstvu, to je temeljit in popolen pouk o zemljiški knjigi. Pisatelj je jurist, ki ima stalno s tem opraviti, zato je zbral vse podatke tako, da so točni in zanesljivi. V članku dobimo zadostna pojasnila o sledečem?

Kaj pomeni in kako izgleda zemljiška knjiga, kako se vršijo razni vpisi, vrstni red vpisov, izbris starih terjatev, zemljeknjižne delitve, pozivno postopanje, kolekovanje, zadolžnice, izbrisne pobotnice, prednostna izjava, za znanba, kupna pogodba celega zemljišča, zemljeknjižni predlog, izbrisno dovoljenje, kupna pogodba za eno parcelo, služnostna (servitutna) pogodba itd. vse je pojasnjeno in na zgledih pokazano ter so formularji za tozadevne vloge naznačeni.

Izpisek iz zemljiške knjige je eden glavnih listin v naših domovih. Poleg tega bo sedaj tudi ta koledar stalno navodilo, kako in kaj je napraviti v vseh raznih slučajih, ki se tičejo zemljiške knjige. Članek je obsežen in če bi izšel posebej v knjižici, bi skoro toliko stal, kot stane celotni koledar. Za to ne zamudite pravočasno naročiti koledarja »Slovenskega gospodarja« za leto 1934. Pišite

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

slovesnostjo vršila. Bog plačaj vnetim gg. duhovnikom za njihova prizadevanja! — Letošnja vinska trgateg je v naši fari, kakor tudi v sosednjih skoraj popolnoma uničena, ker se je grozdje večinoma posušilo, čeravno se je dobro škropilo. Tudi sadja skoraj ni nič. — Račujemo se šentemčani radi izpeljave nove ceste iz doline na veseli grič Sv. Eme. Cesta

je izpeljana, samo dograjena še ni. Naj bi se delo nadaljevalo in tudi dogotovilo. Naš rojak g. dr. Ogrizek je veliko žrtvoval in se trudil za graditev te ceste, s sodelovanjem sosednega našega prijatelja g. Turka.

Pilštaja. V noči 27. septembra je zatisnila življenja trudne oči Cilka Jug, ki je veliko let gospodinjila rajnemu g. kozjanskemu dekanu g. Marku Tomažiču. Bila je vzor pridne, gostoljubne in vedno vesele gospodinje. Pokojna je bila dobra znanka vseh brezštevilnih iz vseh slojev, ki so tolikokrat uživali izredno gostoljubnost g. dekana. Blago Cilko ohranimo v hvaležnem spominu pri najsvetejši daritvi, pri mizi Gospodovi in v naših molitvah!

Boji z orjaškimi kačami.

Strah pred kačo je kulturnim narodom prirojen in radi tega kačjo golazen tudi brez usmiljenja uničujejo. V starodavnih časih je bilo glede kač povsem drugače. Stari Rimljani, Grki in Egipčani so častili kačo po božje. Pri Indijcih in Kitajcih je kača še danes božansko bitje. Skoro vsako svetišče baš omenjenih pokrajin redi svojo sveto kačo.

Indijanci in orjaške kače.

Po Južni Ameriki splošno lovijo ter uničujejo nestrupene orjaške kače. Med južnoameriškimi kačami, katere posebno zasledujejo Indijanci radi pisane kože in užitnega mesa, bodi predvsem omenjena takozvana kraljeva kača.

Treba še posebej poudariti, da postane orjaška kača človeku nevarna le tedaj, ako jo slednji napade. Te vrste golazen vzdrži poldrugo leto brez hrane. Ako je lačna, se poda na lov po noči. Srne, ovce in divje svinje so plen, katerega se loti orjaška kača živoga. Poznan je slučaj, da je napadla orjaška kača celo bivola. Očila se mu je okrog telesa, da bi mu zdrobila kosti. Bivol se ni mogel ubraniti napadalke z rogovi, je tekal kakor podivjan okrog in se podil po južnoameriških pašnikih,

takozvanih pampah. Divji bik se je slednjič zgrudil onemogel, kača ga le ni mogla pogoltniti in se je zadušila pri požiranju plena.

Indijanci stikajo za orjaškimi kačami po gozdovih ter votlinah. Indijanec odrobi s tomahawkom (sekirico) kači glavo, kar se mora zgoditi z bliskavico, sicer ga zagrabi pošast za roko in se mu ovije krog telesa in mu onemogoči samoobrambo. Rdečkarji so pripravljeni na ta način boja. Po dva do trije se podajo na kačji lov. Ako kača enega v borbi obkroži, odreže drugi zveri — glavo.

Krokodil in kača.

Zelo zanimiv slučaj z orjaško kačo popisuje raziskovalec Hasler. Omenjeni se je mudil ob bregovih južnoameriške reke Orinoko in se je spuščal v pra gozdove ob veletoku Amaconas. V poltu je ustrelil nekoč orla in ptič je padel v vodo. Takoj se je prikazal krokodil, zagrabil je plen in odplaval z njim na pesek ob reki.

Ogromni krokodil še ni požrl cele ptice, ko se mu je bližala od strani kraljeva kača. Kar naenkrat se je pojavila orjaška pošast pred krokodilom. Z nepopisno naglico se mu je ovila krog telesa in pričel je med obema boj na življenje in smrt. Krokodil je poskušal neprestano, da bi približal napadalke svoje žrelo, a zastoj — kače ni mogel doseči z zobmi. Razločno je bilo videti, kako je kača vedno močnejše stiskala telo in je krokodil v obupu samo še tolkel z repom po pesku. Zopet sta se obe živali umirili, da bi zbrali moči za nadaljno borbo.

Med tem se je bilo odpravilo solnce k zatonu in krokodil je odlezel s svojim bremenom v vodo, kjer je penil valove z repom in šele čez dalje časa je postalo mirno. Oba borca je zakrilo valove.

Krik jaguarja je opomnil Haslerja, da se je vrnil v svoj tabor. Koj drugo jutro je odbrzel proti peščenemu mestu ob reki, kjer sta se že valjala oba orjaka, tesno privita eden ob drugega. Bilo

Prikorakal sem mimo gasilnega doma. Malo poslopje je stalo tik pri cesti. V njem je bila shranjena brizgalna, hišico pa so ob priložnosti rabili tudi za zapor, in če je kak človek izvršil v dolini samomor ali sploh kako nenadoma umrl, so ga položili na mrtvaški oder v tem poslopju.

Tu notri je sedaj zaprt sedel stari Grčar.

Potrkal sem na malo, zamreženo okence.

»He, Grčar! Ali me slišite?«

»Kdo me kliče? Ali ste vi, gospod Hubert?«

»Jaz!«

»Gospod Hubert, jaz nisem zažgal; jaz sem vendar stari Grčar.«

»Da, Grčar, verjamem vam!«

Tedaj je glasno zaihtel.

»Ali vas zebe, Grčar?«

»Zebe me. Čisto premočen sem.«

»Naročil bom, naj vam prineso odejo. Počakajte nekoliko časa!«

»Gospod Hubert!«

»Kaj hočete?«

Pri okencu se je prikazal njegov sršasti ob-

raz. Bil je grozen ta obraz, ko je zrl tako skozi omrežje.

»Gospod Hubert! Moja stara je zažgala —«

»Kdo? Vaša žena?«

»Ona. Premislil sem.«

»Grčar! Ali ste še vedno pijani?«

»Ne! Res je! Premislil sem!«

Za hip sem stal tam molče. Nato sem mu zaklical:

»Počakajte! Vrnem se.«

Hitel sem nazaj k pogorišču. Tam je Boltežar še vedno korakal sem in tja. Nekaj mož je strazilo pri zoglencem, kadečem se kupu podrtij.

Peljal sem Boltežarja na stran in mu pripovedoval, da sem bil pri gasilnem domu in da sem govoril z Grčarjem.

»Prepovedano je govoriti z ujetniki brez dovoljenja!« je rekel uradno strogo.

»Vem, gospod Boltežar. Morebiti pa boste le veseli, ko boste izvedeli, kar sem slišal jaz. Najprej pa: Grčarja zebe!«

»Naj ga zebe!«

Dalje sledi.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koroška c. 5

je videti, kakor bi bile njune moči strte. Povsem mirno in nekako mrtvo sta počivala na pesku.

Hasler je pobral par kamnov in ju pognal v počivajoči pošasti. Ko je prišel kamen v glavo krokodila, je ta vzrojil. Boj je pričel znova. Kača ni popustila glede tesnega objema in obe živali sta ponovno zginili pod vodo.

Še le tretji dan je odločil srdito borbo. Raziskovalec je opazil tretje jutro krokodila stegnjenega po pesku in kača je ležala zvita v kolobar ne daleč proč. Krokodil je bil mrtev; kača je še bila pri življenju, a ni se mogla ganiti. Njena koža je bila na več mestih razcefrana in le miganje s prekranim jezikom je razodevalo, da golazen še živi. Nasprotnika je zmogla na ta način, da mu je po tridnevnem naporu stisnila vrat in ga je zadušila.

Gorila in kača.

Povsem drugače je končal boj orjaške kače z gorilo v zapadno-afriškem Sokoto-pogorju. Po stari navadi je plezala kača na drevo. Ko se je privila do sredine, je zapazila pred seboj največjo opico-gorilo, ki je sedela na istem drevesu. Kača se je skušala oviti krog gorile, a je pozabila, da posedla gorila zobovje, pred katerim zbeži celo lev. Med listjem drevesa je pričel boj, ki je pa bil kratek. Gorila je pregriznil kačo na dvoje in pometal oba kosa na tla.

Napad orjaške kače v Indiji.

V Indiji v bližini Haiderabada je posedal Indijec razsežna posestva. Slavil je svoj rojstni dan. Na čaj je bila povabljen večja družba, ki je sedela z gostiteljem na vrtu. Otroci gostov so se nekaj časa igrali, radi vročine so se podali kopat v bližnjo reko Godawari. Komaj so bili fantki v vodi, že je bilo čuti klice na pomoč. Moški so hušili preplašeno po koncu in odbrzeli proti reki. Zapazili so, kako se je ovijala krog telesa sedemletnega dečka tigrova kača. Spustili so se nad pošast s palicami in noži, da bi rešili dečka smrtonosnega objema. Pri pogledu na odrasle je spustila kača otroka in se lotila z ovijanjem kar dveh moških. Še le tretji je zbral toliko duhaprisotnosti, da je pognal golazni revolversko kroglo skozi glavo prav od blizu.

Kača je napadla fantka samo zaradi tega, ker jo je bil udaril z jermenom preko glave, sicer bi mu ne bila storila ničesar žalega.

Poslednje vesti.

Naš kralj in kraljica sta se sestala z bolgarsko kraljevo dvojico v Evksinogradu pri Varni v Bolgariji. Sestanku pripisujejo velik pomen za zblizanje obeh narodov. Za obiskom kralja Aleksandra in kraljice Marije v Carigradu bodo v kratkem obiskali Ankaru (novo turško prestolico) tudi romunski minister Titulescu ter sovjetski državnik Molotov, Litvinov in Vorošilov. Vsi ti obiski se smatrajo za uvod za ustvaritev balkanske zveze. Skoraj gotovo je, tako zatrjujejo turški politični krogi, da bo v najbližji bodočnosti prišlo do cele vrste najbližjih sporazumov, ki bodo združili države petih ali pa morda šestih narodov, če se bo njim priključila tudi

Bolgarija. Sporazumi bodo obsegali vse države od Baltika do Egejskega morja.

Slovenci pri Sv. očetu. Dne 2. oktobra ob 8. uri zvečer, je sprejel Sv. oče v posebni avdienci 150 Slovencev in 50 Hrvatov. Med Slovenci so bili vsi trije škofje, 25 duhovnikov in več odličnih laikov. Papež je podal vsakemu posebej roko. V svojem nagovoru je izrazil posebno veselje, da vidi pred seboj Slovence in Hrvate iz Jugoslavije. Posebno je podčrtal namestnik Kristosov, da so razširjene govorice, kakor bi papež ne ljubil Jugoslavije in je naročil romarjem sledeče: »Povet je vsakemu, če bi prišli tudi angeli iz nebes, bi ne govorili resnice, če bi trdili kaj takega.« Konečno je blagoslovil papež vse navzoče in jih prosil, da sporoče blagoslov vsem Slovincem.

V Avstriji bodo predrugačili ustavo. V načrtu nove avstrijske ustave je ustanovitev treh zbornic: 1. stanovskega sveta; 2. deželnega sveta; 3. nacionalnega sveta v omejenem obsegu, in nad vsemi bi bil drž. svet. Vsaka vrsta stanovskega sveta bi se razdelila v dva odseka za nameščence in delodajalce. Deželni svet bi štel 18 članov, to je po 2 iz vsake dežele. Nacionalni svet bi imel 60 članov, ki bi se izvolili po popolnoma novem volilnem redu. V glavnem bi stopil na mesto osebnega glasovanja sistem volitev po listah. Najnižja starost volilca bi bila 30 let. Volilci iz vrst velikih davkoplačevalcev in družinski očetje bi imeli posebne prednosti pri glasovanju. Nacionalni svet bi omogočal strankam nadaljno delovanje. Dalje bi bilo med člani državnega sveta 20 članov, ki bi jih imenoval predsednik republike iz vrst voditeljev delodajalcev in nameščencev in znanstvenikov. Zakonodajna oblast bi imele tri zbornice, toda vlada bi imela pravico izdati zakonske dekrete.

Duhovniška vest. G. Martin Kozar, kaplan v Žalcu, je prestavljen k Sv. Marjeti niže Ptuj. Šentmarješki g. kaplan Jožef Kuk se zdravi v Muretincih.

Avto zgorel. Na državni cesti med Slivnico in Framom je zgorel dne 2. oktobra avto g. Mihaela Hohnjeca iz Maribora. V Ljubljano namenjeni potniki so si komaj rešili golo življenje.

Strel iz ljubosumnosti. Dne 30. septembra v nočni uri je oddal skozi okno strel v že počivajočo Marijo Januž, posestnico na Janževem vrhu pri Sv. Urbanu pri Ptuj, pri njej uslužbeni hlapec Janez Kocmut. Sibre so zadeli žrtev v glavo, jej izbile eno oko in v zelo opasnem stanju je bila oddana v mariborsko bolnico. Do zločina je došlo iz ljubosumnosti.

Otrok utonil v Dravi. Dne 29. septembra popoldne se je podal v gozd tesar Andrej Golob iz Vurmata pri Selnici ob Dravi. Doma je pustil 2-4 leta stara otroka. Golobova hiša je tik Drave in je hotel otrok najbrž za očetom v gozd, a je zašel v Dravo, kjer je utonil.

Tri sunke z nožem v prsa je dobil v fantovskem pretepu Viktor Mertik, posestnikov sin pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Obkranega je prepeljal mariborski rešilni oddelek v bolnico v Maribor.

Obstreli je iz lovske puške posestnik v Babi vasi pri Sv. Stefanu pri Smarju 48letnega dninarja Martina Župeta v hrbet in ga hudo poškodoval.

Laporje. Prosvečno društvo ponovi v nedeljo dne 8. oktobra, ob treh popoldne na splošno željo igro »Pri kapelici«. Obenem vpripori šaloigrice »Gašparček in ropar«. Vstopnina je znižana. Vabimo vse od blizu in da-

leč, posebno vas iz sosednjih župnij, da pridete v čim častnejšem številu! Pokažimo, da še smo! Za gotovo na svidenje!

Velika Nedelja-Ormož. V nedeljo dne 8. t. m. priredita velikonedeljski pevski zbor ter dramatični odsek v Društvenem domu v Ormožu točno ob treh popoldne koncert narodnih pesmi in igro petdejanke »Rele vrtnice«. Vstopnina je po 8, 6, 4 Din. Vsi meščani in okoličani prav vladno vabljeni k tej lepi prireditvi!

Marenberg. V zadnjem času sta bila pri nas dva pogreba. Umrla sta en moški in ena ženska, ki sta teknovala med seboj v starosti: moški je izpolnil 65 let, ženska pa je manjkalo še četrta leta do 65. leta. V ubožni hiši je po daljšem pljučnem bolehanju izdihnil Aleš Esik. Poldrugo leto po smrti svojega drugega moža pa se je vsled dolgega bolehanja na pljučih in možganih preselila v večnost posestnica in gostilničarka g. Marija Drofenik. Pogreba so se udeležili tudi marenberški gasilci. — Vsled nesreče si je malo poškodoval dva prsta na levi roki sinček g. Simona Ternika. Zdravi se v slovenjgraški bolnici. — V šoli pri Sv. Treh kraljih začasno ni pouka, ker je tamošnji učitelj g. Štokelj po lastni prošnji prestavljen v Središče. — Hmeljska kupčija je v začetku kazala zelo dobro, zato večina naših hmeljarjev hmelja ni prodala. Cene so kmalu padle in hmeljarji, ki so jim ponujali za 1 kg hmelja že po 95 Din, so ga prodali po 70 Din in še ceneje. Nekatere hmeljske nasade grozi uničiti črv. Da bi obvarovali svoje nasade, so nekateri hmeljski posestniki dali črve uničiti. — Na bolezenski dopust na Golnik je radi obolelosti na pljučih odšel tukajšnji sodnijski starešina g. Janko Čerček. — G. Pogorelec si da nasproti lekarni postaviti kantino, v kateri bo prodajal tobak in sadje. — Tudi pri nas je deževje napravilo nekaj škode. Nekaterim lesotrcem je Drava odnesla nekaj lesa. — Šmihlejski sejem je bil dobro obiskan. Zelo mnogo je bilo goveje živine. Kmetje so držali cene za 1 kg žive teže do 5 Din, radi česar je bilo sklenjenih malo kupčij. Svinj je bilo samo en tovarni avto, cene so bile krog 9 Din za 1 kg žive teže.

Vsem cenjenim naročnikom, katerim je že pošla naročnina, smo danes priložili položnice ter jih prosimo, da poravnajo kmalu naročnino, ker drugače smo primorani jim ustaviti list. — »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din in za četrt leta 9 Din. — Uprava.

Nove knjige.

»Bodi apostol« V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je pravkar izšla pod naslovom »Bodi apostol« knjižica, ki jo v sedanjih dneh duševne razdvojenosti vsakemu priporočamo. Ta knjižica kaže pot k dušni preroditvi v katoliškem duhu. Navede zelo mnogo vzgledov iz življenja in daje smernice za apostolsko delo v družini in v okolici. Zelo dobro bo služila zlasti članom in članicam župnijskih svetov in odborov KA. Segajte po njej! Stane samo 5 Din. Naroča se pri tajništvu KA v Mariboru, Aleksandrova cesta 1. Dobi pa se tudi v knjižarnah Cirilove tiskarne v Mariboru.

Ali si že obnovil naročnino?